

CONVENȚIA CONSILIULUI EUROPEI
pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale*)
Lanzarote, 25 octombrie 2007

*) Traducere.

Preambul

Statele membre ale Consiliului Europei și alți semnatari ai prezentei convenții, considerând că scopul Consiliului Europei este de a realiza o mai strânsă unitate între membrii săi,

considerând că orice copil are dreptul, din partea familiei, a societății și a statului, la măsurile de protecție decurgând din condiția sa de minor,

constatând că exploatarea sexuală a copiilor, în special sub forma pornografiei infantile și a prostituției, precum și toate formele de abuz sexual asupra copiilor, inclusiv faptele comise în străinătate, pun în pericol grav sănătatea și dezvoltarea psihosocială a copilului,

constatând că exploatarea sexuală și abuzurile sexuale comise asupra copiilor au luat proporții îngrijorătoare la nivel atât național, cât și internațional, în special prin utilizarea tot mai extinsă a tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) atât de către copii, cât și de către autorii de infracțiuni și că prevenirea și combaterea exploatării sexuale și abuzurilor sexuale asupra copiilor necesită cooperare internațională,

considerând că bunăstarea și interesul superior ale copilului sunt valori fundamentale împărtășite de toate statele membre, care trebuie promovate fără niciun fel de discriminare,

reamintind Planul de acțiune adoptat în cadrul celei de-a treia Reuniuni la vârf a șefilor de stat și de guvern din cadrul Consiliului Europei (Varșovia, 16 - 17 mai 2005), care preconiza elaborarea de măsuri menite să stopeze exploatarea sexuală a copiilor,

reamintind, în special, Recomandarea nr. R (91) 11 a Comitetului de Miniștri referitoare la exploatarea sexuală, pornografia, prostituția și traficul de copii și tineri, Recomandarea Rec(2001)16 privind protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și Convenția privind criminalitatea informatică (ETS nr. 185), în special art. 9 din aceasta, precum și Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane (ETS nr. 197),

având în vedere Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (1950, ETS nr. 5), Carta socială europeană revizuită (1996, ETS nr. 163), Convenția europeană privind drepturile copiilor (1996, ETS nr. 160),

ținând cont de Convenția Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului și, în special, de art. 34 din aceasta, de Protocolul facultativ privind vânzarea de copii, prostituția infantilă și pornografia infantilă, precum și de Protocolul adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității organizate transnaționale, vizând prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special femei și copii, precum și de Convenția Organizației Internaționale a Muncii privind interzicerea celor mai grele forme de muncă infantilă și acțiunea imediată în vederea eliminării acestora,

având în vedere Decizia-cadru a Consiliului Uniunii Europene cu privire la combaterea exploatării sexuale a copiilor și a pedopornografiei (2004/68/JAI), Decizia-cadru a Consiliului Uniunii Europene privind statutul victimelor în procesele penale (2001/220/JAI) și Decizia-cadru a Consiliului Uniunii Europene referitoare la lupta împotriva traficului de ființe umane (2002/629/JAI),

luând în considerare și alte instrumente juridice și programe internaționale pertinente în acest domeniu, cu deosebire Declarația și Programul de acțiune de la Stockholm, adoptate în cadrul primului Congres mondial împotriva exploatării sexuale a copiilor în scop comercial (27 - 31 august 1996), Angajamentul mondial de la Yokohama, adoptat în cadrul celui de-al doilea Congres mondial împotriva exploatării sexuale a copiilor în scop comercial (17 - 20 decembrie 2001), Angajamentul și Planul

de acțiune de la Budapesta, adoptate în cadrul Conferinței pregătitoare a celui de-al doilea Congres mondial împotriva exploatării sexuale a copiilor în scop comercial (20 - 21 noiembrie 2001), Rezoluția Adunării Generale a Națiunilor Unite S-27/2 "O lume demnă pentru copii" și Programul trienal "Construirea unei Europe cu și pentru copii", adoptat în urma celei de-a treia Reuniuni la vârf a șefilor de stat și de guvern și lansat de către Conferința de la Monaco (4 - 5 aprilie 2006),

fiind hotărâte să contribuie efectiv la realizarea scopului comun al protejării copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale, indiferent de autori, și să asigure asistență victimelor,

ținând cont de necesitatea de a elabora un instrument internațional cuprinzător axat pe aspecte de prevenție, protecție și de drept penal ale luptei împotriva tuturor formelor de exploatare sexuală și de abuz sexual împotriva copiilor și pe înființarea unui mecanism special de monitorizare,

au convenit următoarele:

CAPITOLUL I

Scopul, principiul nediscriminării și definiții

ART. 1

Scopul

1. Scopurile prezentei convenții sunt:

a) prevenirea și combaterea exploatării sexuale și abuzurilor sexuale comise asupra copiilor;

b) protejarea drepturilor copiilor care sunt victime ale exploatării sexuale și ale abuzurilor sexuale;

c) promovarea cooperării la nivel național și internațional împotriva exploatării sexuale și abuzurilor sexuale comise asupra copiilor.

2. Pentru a asigura punerea în aplicare eficientă a prevederilor sale de către părți, prezenta convenție instituie un mecanism special de monitorizare.

ART. 2

Principiul nediscriminării

Punerea în aplicare a prevederilor prezentei convenții de către părți, în special a beneficiului măsurilor vizând protecția drepturilor victimelor, trebuie asigurată fără nicio discriminare bazată pe motive de sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice ori de altă natură, naționalitate sau origine socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere, orientare sexuală, stare de sănătate, existența unui handicap sau orice altă situație.

ART. 3

Definiții

În sensul prezentei convenții:

a) prin termenul copil se înțelege orice persoană cu vârsta mai mică de 18 ani;

b) expresia exploatare și abuz sexual asupra copiilor include comportamentele prevăzute la art. 18 - 23;

c) prin victimă se înțelege orice copil victimă a exploatării sexuale sau a abuzurilor sexuale.

CAPITOLUL II

Măsurile de prevenire

ART. 4

Principii

Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a preveni orice formă de exploatare sexuală și de abuz sexual asupra copiilor și pentru protecția acestora.

ART. 5

Recrutarea, pregătirea profesională și creșterea gradului de conștientizare a persoanelor care lucrează cu copiii

1. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a încuraja conștientizarea referitoare la protecția și drepturile copiilor în rândul persoanelor care lucrează în mod regulat cu copiii în sectoarele învățământ, sanitar, protecție socială, justiție, forțe de ordine, precum și în domeniile sportiv, cultural și divertisment.

2. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura că persoanele prevăzute la paragraful 1 au cunoștințe adecvate privind exploatarea sexuală a copiilor și abuzurile sexuale comise asupra acestora, mijloacele pentru a le identifica și posibilitatea menționată la art. 12 paragraful 1.

3. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare, în conformitate cu dreptul său intern, pentru a se asigura, prin condițiile impuse candidaților la ocuparea acelor profesii care implică, în mod regulat, contactul cu copiii, că aceștia nu au fost condamnați pentru fapte de exploatare sau de abuz sexual asupra copiilor.

ART. 6

Educația pentru copii

Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura că toți copiii primesc, în cadrul învățământului primar și secundar, informații cu privire la riscurile exploatării sexuale și abuzurilor sexuale, precum și cu privire la mijloacele prin care se pot apăra, în funcție de nivelul lor de dezvoltare. Aceste informații, asigurate, după caz, în colaborare cu părinții, vor fi furnizate în contextul unei informări mai generale asupra sexualității și vor acorda o atenție specială situațiilor de risc, în special celor care implică folosirea noilor tehnologii ale informației și comunicațiilor.

ART. 7

Programe sau măsuri de intervenție preventivă

Fiecare parte se va asigura că persoanele care au temerea că ar putea săvârși oricare dintre infracțiunile prevăzute în conformitate cu prezenta convenție pot avea acces, după caz, la programe sau măsuri eficiente de intervenție menite să evalueze și să prevină riscul comiterii infracțiunilor.

ART. 8

Măsuri ce vizează publicul larg

1. Fiecare parte va promova sau organiza campanii de conștientizare adresate publicului larg cu privire la fenomenul exploatării sexuale și abuzurilor sexuale asupra copiilor și privind măsurile preventive ce pot fi luate.

2. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a preveni sau a interzice răspândirea de materiale publicitare pentru infracțiunile prevăzute în conformitate cu prezenta convenție.

ART. 9

Participarea copiilor, a sectorului privat, a mass-mediei și a societății civile

1. Fiecare parte va încuraja participarea copiilor, în conformitate cu nivelul lor de dezvoltare, la elaborarea și punerea în aplicare a politicilor, programelor sau altor inițiative legate de lupta împotriva exploatării sexuale și abuzurilor sexuale asupra copiilor.

2. Fiecare parte va încuraja sectorul privat, în special sectorul tehnologiei informației și comunicațiilor, industria turismului și a transportului, sectoarele bancare și financiare, precum și societatea civilă să participe la elaborarea și punerea în aplicare a politicilor de prevenire a exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale asupra copiilor și să pună în aplicare norme interne prin autoreglementare sau prin colaborare în materia reglementării.

3. Fiecare parte va încuraja mass-media să furnizeze informații corespunzătoare privind toate aspectele exploatării și abuzului sexual comise asupra copiilor, cu respectarea independenței mass-mediei și a libertății presei.

4. Fiecare parte va încuraja finanțarea, după caz, inclusiv prin crearea de fonduri, a unor proiecte și programe desfășurate de către societatea civilă și menite să prevină și să îi apere pe copii de exploatarea sexuală și de abuzuri sexuale.

CAPITOLUL III

Autoritățile specializate și structuri de coordonare

ART. 10

Măsuri naționale de coordonare și colaborare

1. Fiecare parte va lua măsurile necesare pentru a se asigura coordonarea la nivel național sau local dintre diferitele autorități cu competențe în domeniul protecției copiilor, al prevenirii și luptei împotriva exploatării și abuzurilor sexuale comise asupra acestora, în special în sectorul învățământului și al sănătății, al serviciilor sociale, forțelor de ordine și al autorităților judiciare.

2. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru înființarea sau desemnarea:

a) unor instituții naționale sau locale independente care să promoveze și să apere drepturile copilului, asigurându-le resursele și stabilindu-le responsabilitățile specifice;

b) unor mecanisme sau centre de colectare a datelor, la nivel național ori local și în colaborare cu societatea civilă, cu scopul observării și evaluării fenomenului exploatării sexuale și al abuzurilor sexuale comise asupra copiilor, cu respectarea cerințelor de protecție a datelor cu caracter personal.

3. Fiecare parte va încuraja cooperarea dintre autoritățile publice competente, societatea civilă și sectorul privat pentru o mai bună prevenire și combatere a exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale comise asupra copiilor.

CAPITOLUL IV

Măsurile de protecție și asistență pentru victime

ART. 11

Principii

1. Fiecare parte va stabili programe sociale eficiente și va înființa structuri multidisciplinare care să asigure sprijinul necesar pentru victime, pentru părinții și rudele apropiate ale acestora și pentru orice persoană care răspunde de îngrijirea lor.

2. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura că, atunci când vârsta victimei nu este cunoscută cu certitudine și există motive să se creadă că este vorba despre un copil, măsurile de protecție și asistență care sunt prevăzute pentru copii vor fi acordate victimei (el sau ea) până la determinarea vârstei sale.

ART. 12

Raportarea suspiciunilor de exploatare sau de abuzuri sexuale

1. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura că regulile de confidențialitate impuse de dreptul intern anumitor practicieni care sunt solicitați să lucreze cu copiii nu constituie un obstacol pentru posibilitatea acestora de a semnaliza serviciilor de protecție a copilului orice situație în care există motive rezonabile să creadă că un copil este victima exploatării sau a abuzului sexual.

2. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a încuraja orice persoană care, cu bună-credință, cunoaște sau are bănuieli despre existența exploatării sexuale sau a abuzurilor sexuale comise asupra copiilor să sesizeze serviciile competente.

ART. 13

Liniile de asistență

Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a încuraja și sprijini înființarea de servicii de comunicare, cum ar fi posturi telefonice sau de internet care să permită consilierea solicitanților, chiar confidențial sau cu respectarea anonimatului acestora.

ART. 14

Asistența pentru victime

1. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura asistență victimelor, pe termen scurt și lung, în vederea recuperării fizice și psihosociale a acestora. Măsurile luate în aplicarea prezentului paragraf trebuie să aibă în vedere opiniile, nevoile și preocupările copilului.

2. Fiecare parte va lua măsuri, în condițiile prevăzute de dreptul său intern, în vederea cooperării cu organizațiile neguvernamentale, cu alte organizații competente sau cu alte structuri ale societății civile care acordă asistență victimelor.

3. Dacă părinții sau persoanele în a căror îngrijire se află copilul sunt implicate în exploatarea sexuală sau în abuzuri sexuale comise asupra acestuia, procedurile de intervenție adoptate în aplicarea art. 11 paragraful 1 vor include:

- posibilitatea îndepărtării autorului prezumat al faptei;
- posibilitatea retragerii victimei din mediul său familial.

Condițiile și durata acestei separări se stabilesc în conformitate cu interesul superior al copilului.

4. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura că persoanele apropiate victimei pot beneficia, dacă este cazul, de asistență terapeutică, în special de asistență psihologică de urgență.

CAPITOLUL V

Programele sau măsurile de intervenție

ART. 15

Principii generale

1. Fiecare parte va asigura sau promova, în conformitate cu dreptul său intern, programe ori măsuri eficiente de intervenție pentru persoanele prevăzute la art. 16 paragrafele 1 și 2, în vederea prevenirii și reducerii la minimum a riscurilor de repetare a infracțiunilor de natură sexuală comise asupra copiilor. Aceste programe sau măsuri trebuie să fie accesibile în orice etapă a procesului, în mediul carceral și în libertate, în condițiile prevăzute de dreptul intern.

2. Fiecare parte va asigura sau promova, în conformitate cu dreptul său intern, dezvoltarea de parteneriate ori de alte forme de cooperare între autoritățile competente, în special între serviciile de sănătate și cele sociale, și autoritățile

judiciare și alte organe care răspund de monitorizarea persoanelor prevăzute la art. 16 paragrafele 1 și 2.

3. Fiecare parte va prevedea, în conformitate cu dreptul său intern, efectuarea unei evaluări a gradului de pericol și de risc posibil de repetare a infracțiunilor prevăzute în conformitate cu prezenta convenție de către persoanele prevăzute la art. 16 paragrafele 1 și 2, cu scopul identificării programelor sau măsurilor adecvate.

4. Fiecare parte va prevedea, în conformitate cu dreptul său intern, efectuarea unei evaluări a eficienței programelor și măsurilor puse în aplicare.

ART. 16

Beneficiarii programelor și ai măsurilor de intervenție

1. Fiecare parte se va asigura, în conformitate cu dreptul său intern, că persoanele care sunt urmărite pentru oricare dintre infracțiunile prevăzute în conformitate cu prezenta convenție pot avea acces la programele sau măsurile menționate la art. 15 paragraful 1, în condiții care nu aduc prejudicii și care nu sunt contrare drepturilor la apărare și cerințelor unui proces echitabil și imparțial, în special cu respectarea regulilor ce guvernează principiul prezumției de nevinovăție.

2. Fiecare parte se va asigura, în conformitate cu dreptul său intern, că persoanele condamnate pentru oricare dintre infracțiunile prevăzute în conformitate cu prezenta convenție pot avea acces la programele sau măsurile prevăzute la art. 15 paragraful 1.

3. Fiecare parte se va asigura, în conformitate cu dreptul său intern, că programele sau măsurile de intervenție sunt aplicate ori adaptate pentru a răspunde nevoilor de dezvoltare ale copiilor care au comis infracțiuni de natură sexuală, inclusiv celor ale copiilor care nu au împlinit încă vârsta răspunderii penale, în scopul soluționării problemelor lor de comportament sexual.

ART. 17

Informarea și consimțământul

1. Fiecare parte se va asigura, în conformitate cu dreptul său intern, că persoanele prevăzute la art. 16 și cărora li s-au propus programe sau măsuri de intervenție sunt pe deplin informate referitor la motivele pentru care li s-a făcut propunerea și că ele consimt să beneficieze de programul ori de măsura respectivă în deplină cunoștință de cauză.

2. Fiecare parte se va asigura, în conformitate cu dreptul său intern, că persoanele cărora li s-au propus programe sau măsuri de intervenție le pot refuza, iar în cazul persoanelor condamnate, că acestea sunt informate cu privire la consecințele posibile ale unui eventual refuz.

CAPITOLUL VI

Dreptul penal material

ART. 18

Abuzuri sexuale

1. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura de incriminarea următoarelor fapte comise cu intenție:

a) activități sexuale cu un copil care, potrivit prevederilor în vigoare ale dreptului național, nu a împlinit vârsta legală pentru viața sexuală;

b) activități sexuale cu un copil dacă:

- se folosesc constrângerea, forța ori amenințările; sau
- se abuzează de o poziție recunoscută ca fiind de încredere, de autoritate sau de influență asupra copilului, inclusiv în cadrul familiei; sau
- se abuzează de o situație de vulnerabilitate deosebită a copilului, mai ales datorită unui handicap psihic sau fizic ori datorită unei situații de dependență.

2. În scopul aplicării paragrafului 1, fiecare parte va decide vârsta până la care este interzisă desfășurarea de activități sexuale cu un copil.

3. Prevederile paragrafului 1 lit. a) nu se aplică activităților sexuale consimțite între minori.

ART. 19

Infracțiuni referitoare la prostituția infantilă

1. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura de incriminarea următoarelor fapte comise cu intenție:

a) recrutarea unui copil pentru a practica prostituția sau determinarea unui copil să participe la prostituție;

b) constrângerea unui copil să se prostitueze sau obținerea unui profit din această activitate ori exploatarea în altă manieră a unui copil în asemenea scopuri;

c) recurgerea la prostituția infantilă.

2. În sensul prezentului articol, sintagma prostituție infantilă desemnează faptul de a folosi un copil pentru activități sexuale atunci când se oferă ori se promit sume de bani sau orice altă formă de remunerație ori de răsplată, indiferent dacă această plată, promisiune sau răsplată se oferă copilului ori unei terțe persoane.

ART. 20

Infracțiuni referitoare la pornografia infantilă

1. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru incriminarea următoarelor fapte comise cu intenție și fără drept:

a) producția de pornografie infantilă;

b) oferirea sau punerea la dispoziție a pornografiei infantile;

c) distribuirea sau transmiterea pornografiei infantile;

d) procurarea de pornografie infantilă pentru sine sau pentru altul;

e) deținerea de pornografie infantilă;

f) obținerea accesului cu bună știință, prin intermediul tehnologiei informației și comunicațiilor, la pornografia infantilă.

2. În sensul prezentului articol, sintagma pornografie infantilă desemnează orice material care înfățișează, în manieră vizuală, un copil care desfășoară un comportament sexual explicit, real ori simulat, sau orice reprezentare a organelor sexuale ale unui copil, în principal pentru scopuri sexuale.

3. Fiecare parte își poate rezerva dreptul de a nu aplica, integral sau parțial, prevederile paragrafului 1 lit. a) și e) în ceea ce privește producția și deținerea:

- de materiale pornografice ce constau exclusiv în reprezentări simulate sau imagini realiste ale unui copil inexistent;

- de materiale pornografice care implică copii care au împlinit vârsta prevăzută în aplicarea art. 18 paragraful 2, dacă aceste imagini sunt produse și deținute de către aceștia cu consimțământul lor și numai pentru a fi folosite de către aceștia în intimitate.

4. Fiecare parte își poate rezerva dreptul de a nu aplica, integral sau parțial, prevederile paragrafului 1 lit. f).

ART. 21

Infracțiunile legate de participarea unui copil la spectacole pornografice

1. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a incrimina următoarele fapte comise cu intenție:

a) recrutarea unui copil în vederea participării la spectacole pornografice sau favorizarea participării unui copil la asemenea spectacole;

b) constrângerea unui copil să participe la spectacole pornografice sau obținerea unui profit din această activitate ori exploatarea în altă manieră a unui copil în asemenea scopuri;

c) faptul de a asista, în cunoștință de cauză, la spectacole pornografice care implică participarea copiilor.

2. Fiecare parte își poate rezerva dreptul de a limita aplicarea paragrafului 1 lit. c) la cazurile în care copiii au fost recrutați sau constrânși în conformitate cu paragraful 1 lit. a) sau b).

ART. 22

Coruperea copiilor

Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru incriminarea faptei de a determina cu intenție, în scopuri sexuale, un copil care nu a împlinit vârsta prevăzută de art. 18 paragraful 2 să asiste la comiterea unui abuz sexual sau la desfășurarea de activități sexuale, chiar dacă nu este obligat să participe la acestea.

ART. 23

Acostarea copiilor în scopuri sexuale

Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a incrimina propunerea făcută cu intenție de către un adult, prin intermediul tehnologiilor de comunicare și informare, pentru a întâlni un copil care nu a împlinit vârsta prevăzută de art. 18 paragraful 2, în scopul comiterii asupra acestuia a oricărei infracțiuni dintre cele prevăzute la art. 18 paragraful 1 lit. a) sau la art. 20 paragraful 1 lit. a), dacă propunerea a fost urmată de fapte materiale care conduc la o asemenea întâlnire.

ART. 24

Complicitatea și tentativa

1. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a incrimina, atunci când este săvârșită cu intenție, complicitatea la comiterea oricăreia dintre infracțiunile prevăzute în prezenta convenție.

2. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a prevedea ca infracțiune, atunci când este săvârșită cu intenție, tentativa de comitere a infracțiunilor prevăzute în prezenta convenție.

3. Fiecare parte își poate rezerva dreptul de a nu aplica, integral sau în parte, prevederile paragrafului 2 în legătură cu infracțiunile prevăzute la art. 20 paragraful 1 lit. b), d), e) și f), art. 21 paragraful 1 lit. c), art. 22 și art. 23.

ART. 25

Competența

1. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a-și stabili competența în legătură cu orice infracțiune prevăzută în conformitate cu prezenta convenție, atunci când infracțiunea este comisă:

a) pe teritoriul său; sau

b) la bordul unei nave aflate sub pavilionul părții respective; sau

c) la bordul unei aeronave înregistrate conform legilor părții respective; sau

d) de către unul dintre cetățenii săi; sau

e) de către o persoană care își are reședința obișnuită pe teritoriul său.

2. Fiecare parte se va strădui să ia măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a-și stabili competența în legătură cu orice infracțiune prevăzută în conformitate cu prezenta convenție atunci când aceasta este comisă împotriva unuia dintre cetățenii săi sau împotriva unei persoane care își are reședința obișnuită pe teritoriul său.

3. Fiecare parte poate, la momentul semnării sau la depunerea instrumentului său de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, prin intermediul unei declarații adresate secretarului general al Consiliului European, să declare că își rezervă dreptul de a nu aplica ori de a aplica numai în anumite cazuri sau cu anumite condiții regulile de competență prevăzute la paragraful 1 lit. e) din prezentul articol.

4. În vederea urmării infracțiunilor prevăzute la art. 18, 19, art. 20 paragraful 1 lit. a) și art. 21 paragraful 1 lit. a) și b), fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura că competența sa în ceea ce privește prevederile paragrafului 1 lit. d) nu este supusă condiției ca faptele să fie incriminate la locul comiterii lor.

5. Fiecare parte poate, la momentul semnării sau la depunerea instrumentului său de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, prin intermediul unei declarații adresate secretarului general al Consiliului European, să declare că își rezervă dreptul de a limita aplicarea prevederilor paragrafului 4 din prezentul articol, în ceea ce privește infracțiunile stabilite în conformitate cu art. 18 paragraful 1 lit. b) pct. 2 și 3, la cazurile în care cetățeanul său își are reședința obișnuită pe teritoriul său.

6. În vederea urmării infracțiunilor stabilite în conformitate cu art. 18, 19, art. 20 paragraful 1 lit. a) și art. 21, fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru ca stabilirea competenței sale în ceea ce privește paragraful 1 lit. d) și e) să nu fie supusă condiției ca urmărirea să fie precedată de o plângere din partea victimei sau de un denunț efectuată/efectuat de către statul pe teritoriul căruia a fost comisă infracțiunea.

7. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a-și stabili competența cu privire la infracțiunile prevăzute în prezenta convenție, în cazurile în care autorul prezumat se află pe teritoriul său și nu poate fi extrădat către o altă parte din motive de cetățenie.

8. Dacă mai multe părți se consideră competente cu privire la o infracțiune presupusă a fi stabilită în conformitate cu prezenta convenție, părțile implicate se consultă, după caz, în vederea stabilirii celei mai adecvate competențe pentru urmărirea infracțiunii respective.

9. Fără a afecta normele generale de drept internațional, prezenta convenție nu exclude nicio competență penală exercitată de către o parte în conformitate cu dreptul său intern.

ART. 26

Răspunderea persoanelor juridice

1. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru ca persoana juridică să poată fi trasă la răspundere pentru infracțiunile prevăzute în conformitate cu prezenta convenție, atunci când au fost comise în beneficiul său de către orice persoană fizică care a acționat fie individual, fie în calitate de membru al unui organ al persoanei juridice, care exercită o funcție de conducere în cadrul persoanei juridice, în baza:

- a) împuternicirii de reprezentare a persoanei juridice;
- b) autorității de a lua decizii în numele persoanei juridice;
- c) autorității de a exercita controlul în cadrul persoanei juridice.

2. În afară de cazurile prevăzute la paragraful 1, fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura că persoana juridică poate răspunde pentru cazul în care lipsa de supraveghere ori control din partea unei persoane fizice dintre cele menționate la paragraful 1 a făcut posibilă comiterea unei infracțiuni prevăzute în conformitate cu prezenta convenție, în folosul acelei persoane juridice, de către o persoană fizică ce acționa sub autoritatea persoanei juridice.

3. În conformitate cu normele juridice ale părții, răspunderea persoanei juridice poate fi penală, civilă sau administrativă.

4. Această răspundere nu afectează răspunderea penală a persoanelor fizice care au comis infracțiunea.

ART. 27

Sanctiuni și măsuri

1. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru ca infracțiunile prevăzute în conformitate cu prezenta convenție să fie pedepsite cu sancțiuni efective, proporționale și descurajante, ținând seama de gravitatea lor. Aceste sancțiuni vor include pedepse privative de libertate care pot face obiectul unei proceduri de extrădare.

2. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru ca persoanele juridice răspunzătoare potrivit art. 26 să fie pasibile de sancțiuni efective, proporționale și descurajante, care includ amenzi penale sau nepenale și alte măsuri, în special:

- a) excluderea de la un beneficiu sau ajutor public;
- b) interzicerea temporară sau permanentă a desfășurării de activități comerciale;
- c) punerea sub supraveghere judiciară;
- d) o dispoziție judiciară privind dizolvarea.

3. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru:

a) a permite reținerea și confiscarea:

- bunurilor, documentelor și altor instrumente folosite pentru săvârșirea sau care au facilitat săvârșirea infracțiunilor prevăzute în conformitate cu prezenta convenție;
- produselor infracțiunilor sau a contravalorii acestora;

b) a permite închiderea temporară sau permanentă a oricărei unități folosite pentru săvârșirea oricăreia dintre infracțiunile stabilite în conformitate cu prezenta convenție, fără a afecta drepturile terților de bună-credință, sau a interzice temporar ori permanent ca făptașul să mai exercite profesia sau activitatea voluntară care implică contactul cu copiii și în cadrul căreia s-a săvârșit infracțiunea.

4. Fiecare parte poate adopta și alte măsuri în legătură cu autorii de infracțiuni, cum ar fi decăderea acestora din drepturile părintești sau monitorizarea ori supravegherea persoanelor condamnate.

5. Fiecare parte poate prevedea că produsele infracțiunii sau bunurile confiscate potrivit prevederilor prezentului articol pot fi transferate într-un fond special pentru finanțarea programelor de prevenire și asistență pentru victimele oricăror infracțiuni dintre cele prevăzute în conformitate cu prezenta convenție.

ART. 28

Circumstanțele agravante

Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura că următoarele împrejurări, în măsura în care nu fac deja parte din elementele constitutive ale infracțiunii, pot, în conformitate cu prevederile dreptului intern, să fie luate în considerare ca circumstanțe agravante la stabilirea sancțiunilor pentru infracțiunile prevăzute în prezenta convenție:

- a) infracțiunea a adus o atingere gravă sănătății fizice sau psihice a victimei;
- b) infracțiunea a fost precedată ori însoțită de acte de tortură sau de violență gravă;
- c) infracțiunea a fost comisă asupra unei victime deosebit de vulnerabile;
- d) infracțiunea a fost comisă de către un membru al familiei, de către o persoană care locuia împreună cu copilul sau de către o persoană care a abuzat de autoritatea sa;
- e) infracțiunea a fost comisă de către mai multe persoane ce au acționat împreună;
- f) infracțiunea a fost comisă în cadrul unui grup infracțional organizat;
- g) autorul a mai fost condamnat pentru infracțiuni de aceeași natură.

ART. 29

Condamnările anterioare

Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a prevedea posibilitatea luării în considerare, la stabilirea pedepsei, a condamnărilor definitive pronunțate de către altă parte la prezenta convenție în legătură cu infracțiunile prevăzute în conformitate cu prezenta convenție.

CAPITOLUL VII

Cercetarea, urmărirea și dreptul procedural

ART. 30

Principii

1. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura că cercetările și procedurile penale se desfășoară în interesul superior al copilului și cu respectarea drepturilor acestuia.

2. Fiecare parte va adopta o abordare protectoare față de victime, asigurându-se că cercetările și procesele penale nu agravează trauma trăită de copil și că răspunsul justiției penale este urmat de acordarea de asistență, dacă este cazul.

3. Fiecare parte se va asigura că cercetările și procesele penale sunt soluționate cu prioritate și se desfășoară fără întârzieri nejustificate.

4. Fiecare parte se va asigura că măsurile adoptate în conformitate cu prezentul capitol nu afectează dreptul la apărare și exigențele unui proces echitabil și imparțial, în conformitate cu art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

5. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare, în conformitate cu principiile fundamentale ale dreptului său intern:

- pentru a garanta cercetarea și urmărirea eficientă a infracțiunilor prevăzute în prezenta convenție, stipulând, acolo unde este cazul, posibilitatea desfășurării de anchete sub acoperire;

- pentru a permite organelor sau serviciilor de cercetare să identifice victimele infracțiunilor stabilite în conformitate cu art. 20, în special prin analizarea materialelor de pornografie infantilă, cum ar fi fotografiile și înregistrările audiovizuale transmise sau puse la dispoziție prin folosirea tehnologiilor informației și comunicațiilor.

ART. 31

Măsuri generale de protecție

1. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a apăra drepturile și interesele victimelor, cu deosebire ale martorilor, pe parcursul tuturor etapelor cercetării și procesului penal, în special prin:

- a) informarea lor cu privire la drepturile pe care le au și la serviciile care le stau la dispoziție și, cu excepția cazului în care nu doresc să primească asemenea informații, cu privire la modul în care este examinată plângerea lor, la acuzațiile formulate, la evoluția generală a cercetărilor sau a procesului și la rolul lor în cadrul acestora, precum și cu privire la soluția pronunțată în cauza lor;

- b) asigurarea, cel puțin în cazurile în care victimele și familiile lor ar putea fi în pericol, că acestea vor putea fi informate, dacă este necesar, atunci când persoana urmărită sau condamnată este pusă în libertate temporar ori definitiv;

- c) acordarea permisiunii victimelor, într-o manieră conformă cu regulile procedurale ale dreptului intern, de a fi ascultate, de a furniza dovezi și de a alege modul de prezentare și examinare a opiniilor, nevoilor și preocupărilor lor, direct sau prin intermediar;

- d) asigurarea de servicii de asistență adecvate pentru victime, pentru ca drepturile și interesele lor să fie prezentate și luate în considerare în mod corespunzător;

e) protejarea vieții private, a identității și a imaginii victimelor, prin luarea de măsuri în conformitate cu dreptul intern, în vederea prevenirii răspândirii în public a oricăror informații care ar putea duce la identificarea lor;

f) garantarea siguranței victimelor, precum și a familiilor și a martorilor care depun mărturie în favoarea victimelor, împotriva intimidării, răzbunării și a unei noi victimizări;

g) asigurarea evitării contactului dintre victime și infractori în sediile instanțelor și ale autorităților de anchetă, cu excepția cazului în care autoritățile competente stabilesc altfel în interesul superior al copilului sau atunci când cercetările ori procesul necesită acest contact.

2. Fiecare parte va garanta victimelor, încă de la primul contact cu autoritățile competente, accesul la informații privind procedurile judiciare și administrative pertinente.

3. Fiecare parte se va asigura că victimele au acces gratuit, dacă acest lucru se justifică, la asistență juridică, atunci când este posibil ca ele să aibă calitatea de părți la procesul penal.

4. Fiecare parte va prevedea posibilitatea ca autoritățile judiciare să desemneze un reprezentant special pentru victimă atunci când, conform dreptului intern, aceasta poate avea calitatea de parte în procedura judiciară, iar deținătorii răspunderii părintești nu pot reprezenta copilul în proces din pricina unui conflict de interese existent între ei și victimă.

5. Fiecare parte va prevedea, prin intermediul unor măsuri legislative sau de altă natură, în conformitate cu condițiile prevăzute de dreptul intern, posibilitatea ca grupurile, fundațiile, asociațiile sau organizațiile guvernamentale ori neguvernamentale să acorde asistență și/sau sprijin victimelor, cu consimțământul acestora, pe parcursul proceselor penale referitoare la infracțiuni prevăzute în conformitate cu prezenta convenție.

6. Fiecare parte se va asigura că informațiile furnizate victimelor în conformitate cu prevederile prezentului articol vor fi într-o manieră adaptată vârstei lor și gradului lor de maturitate și într-o limbă pe care acestea o înțeleg.

ART. 32

Inițierea procedurii

Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura că cercetarea ori urmărirea infracțiunilor prevăzute în conformitate cu prezenta convenție nu este condiționată de existența unei plângeri sau acuzații formulate de către victimă și că procesul poate continua chiar dacă victima și-a retras declarațiile.

ART. 33

Prescripția

Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura că termenul de prescripție pentru inițierea procedurilor în legătură cu infracțiunile stabilite în conformitate cu art. 18, art. 19 paragraful 1 lit. a) și b) și art. 21 paragraful 1 lit. a) și b) continuă pe o perioadă de timp suficientă pentru a permite demararea eficientă a urmăririi după ce victima a împlinit vârsta majoratului și că este proporțională cu gravitatea infracțiunii respective.

ART. 34

Cercetările

1. Fiecare parte va adopta măsurile necesare pentru a se asigura că persoanele, unitățile sau serviciile care răspund de efectuarea cercetărilor sunt specializate în domeniul combaterii exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale comise asupra copiilor ori că persoanele respective sunt pregătite profesional în acest scop. Unitățile sau serviciile trebuie să beneficieze de resurse financiare adecvate.

2. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura că incertitudinea în legătură cu vârsta reală a victimei nu împiedică inițierea procesului penal.

ART. 35

Audierile copilului

1. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura că:

a) audierile copilului au loc fără întârzieri nejustificate după ce faptele au fost sesizate autorităților competente;

b) interviurile cu copilul au loc, dacă este necesar, în spații concepute sau amenajate în acest scop;

c) audierile copilului sunt desfășurate de către profesioniști pregătiți anume pentru aceasta;

d) aceleași persoane, dacă este posibil și adecvat, desfășoară toate audierile cu copilul;

e) numărul audierilor este cât mai limitat posibil, menținându-se în limitele minime necesare pentru scopurile procesului penal;

f) copilul poate fi însoțit de către reprezentantul său legal ori, dacă este adecvat, de către un adult ales de către copil, cu excepția cazului în care o decizie motivată prevede contrariul în legătură cu persoana respectivă.

2. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura că toate audierile victimei ori, după caz, ale unui martor care este copil pot fi înregistrate video și că aceste înregistrări pot fi acceptate ca probe în instanță, în conformitate cu regulile prevăzute de dreptul său intern.

3. Dacă vârsta victimei este incertă și există motive să se creadă că este vorba despre un copil, măsurile prevăzute la paragrafele 1 și 2 se aplică până la confirmarea vârstei acesteia.

ART. 36

Procedura judiciară

1. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare, în conformitate cu normele interne care reglementează autonomia profesiilor juridice, pentru a se asigura că toate persoanele implicate în derularea procedurii și, în special, judecătorii, procurorii și avocații beneficiază de pregătire profesională în materia drepturilor copilului, a combaterii exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale asupra copiilor.

2. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura, în conformitate cu dreptul său intern, că:

a) judecătorul poate dispune desfășurarea ședinței de judecată cu ușile închise;

b) victima poate fi audiată fără a fi prezentă în sala de judecată, în special prin folosirea tehnologiilor de comunicații adecvate.

CAPITOLUL VIII

Înregistrarea și stocarea datelor

ART. 37

Înregistrarea și stocarea datelor naționale privind infractorii condamnați

1. În scopul prevenirii și reprimării infracțiunilor prevăzute în conformitate cu prezenta convenție, fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru colectarea și stocarea, în conformitate cu prevederile în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal și cu alte reguli și garanții adecvate

prevăzute de dreptul intern, de date referitoare la identitatea și profilul genetic (ADN) ale persoanelor condamnate pentru infracțiunile prevăzute în conformitate cu prezenta convenție.

2. La momentul semnării sau al depunerii instrumentului său de ratificare, acceptare, aprobare ori aderare, fiecare parte va comunica secretarului general al Consiliului Europei denumirea și adresa unei singure autorități naționale care răspunde de implementarea prevederilor paragrafului 1.

3. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura că informațiile menționate la paragraful 1 pot fi transmise autorității competente a unei alte părți, în conformitate cu condițiile prevăzute de dreptul său intern și cu instrumentele internaționale în materie.

CAPITOLUL IX

Cooperarea internațională

ART. 38

Principii generale și măsuri de cooperare internațională

1. Părțile vor coopera, în conformitate cu prevederile prezentei convenții, și prin aplicarea instrumentelor pertinente aplicabile la nivel internațional și regional, a aranjamentelor încheiate în baza legislației uniforme sau pe bază de reciprocitate și a legilor interne, în cea mai mare măsură posibilă, în vederea:

a) prevenirii și combaterii exploatării sexuale a copiilor și a abuzurilor sexuale comise asupra acestora;

b) protejării și asigurării de asistență victimelor;

c) desfășurării cercetărilor sau proceselor având ca obiect infracțiunile prevăzute în conformitate cu prezenta convenție.

2. Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura că victimele unei infracțiuni prevăzute în conformitate cu prezenta convenție, aflate pe teritoriul unei alte părți decât cea în care își au reședința, pot formula plângere la autoritățile competente din statul lor de reședință.

3. Dacă o parte care condiționează asistența judiciară reciprocă în materie penală sau extrădarea de existența unui tratat primește o cerere de asistență judiciară ori de extrădare din partea unei părți cu care nu a încheiat un astfel de tratat poate considera prezenta convenție drept bază juridică pentru acordarea asistenței judiciare în materie penală sau a extrădării în legătură cu infracțiunile prevăzute în conformitate cu prezenta convenție.

4. Fiecare parte se va strădui să integreze, dacă este cazul, prevenirea și lupta împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale comise asupra copiilor în programe de asistență pentru dezvoltare furnizate unor terțe state.

CAPITOLUL X

Mecanismul de monitorizare

ART. 39

Comitetul părților

1. Comitetul părților se compune din reprezentanți ai părților la prezenta convenție.

2. Comitetul părților va fi convocat de către secretarul general al Consiliului Europei. Prima sa reuniune va avea loc în termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentei convenții pentru cea de-a zecea parte semnatară care a ratificat-o. Ulterior, acesta se va reuni la solicitarea a cel puțin o treime dintre părți sau a secretarului general.

3. Comitetul părților își adoptă propriile reguli de procedură.

ART. 40

Alți reprezentanți

1. Adunarea parlamentară a Consiliului Europei, Comisarul pentru Drepturile Omului, Comitetul European pe Probleme Penale (CDPC), precum și alte comitete interguvernamentale competente ale Consiliului Europei vor numi fiecare câte un reprezentant în Comitetul părților.

2. Comitetul de Miniștri poate invita și alte organe ale Consiliului Europei să numească un reprezentant în Comitetul părților, după consultarea cu acesta.

3. Reprezentanții societății civile și, în special, ai organizațiilor neguvernamentale pot fi admiși în calitate de observatori în Comitetul părților, potrivit procedurii stabilite de regulile Consiliului Europei.

4. Reprezentanții numiți potrivit prevederilor paragrafelor 1 - 3 vor participa la reuniunile Comitetului părților fără a avea drept de vot.

ART. 41

Atribuțiile Comitetului părților

1. Comitetul părților va monitoriza implementarea prezentei convenții. Regulile de procedură ale Comitetului părților trebuie să stabilească procedura de evaluare a implementării prezentei convenții.

2. Comitetul părților va facilita colectarea, analiza și schimbul de informații, experiență și bune practici între state, spre îmbunătățirea capacității lor de prevenire și combatere a exploatarea sexuală a copiilor și a abuzurilor sexuale comise asupra acestora.

3. Comitetul părților mai are, după caz, următoarele atribuții:

a) facilitează sau îmbunătățește folosirea și implementarea eficientă a prezentei convenții, inclusiv identificarea oricăror probleme și a efectelor oricărei declarații sau rezerve formulate conform prezentei convenții;

b) își exprimă opinia asupra oricărei chestiuni legate de aplicarea prezentei convenții și facilitează schimbul de informații asupra progreselor juridice, de politici sau tehnologice importante.

4. În îndeplinirea atribuțiilor sale prevăzute de prezentul articol, Comitetul părților va fi asistat de către Secretariatul Consiliului Europei.

5. Comitetul European pe Probleme Penale (CDPC) va fi informat periodic despre activitățile menționate la paragrafele 1, 2 și 3.

CAPITOLUL XI

Relația cu alte instrumente internaționale

ART. 42

Relația cu Convenția Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului și cu Protocolul facultativ la aceasta, referitor la vânzarea de copii, prostituția infantilă și pornografia infantilă

Prezenta convenție nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor decurgând din prevederile Convenției Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului și ale Protocolului facultativ la aceasta, referitor la vânzarea de copii, prostituția infantilă și pornografia infantilă, și este menită să sporească protecția acordată de către aceste prevederi și să dezvolte și să completeze standardele cuprinse în acestea.

ART. 43

Relația cu alte instrumente internaționale

1. Prezenta convenție nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor care decurg din alte instrumente internaționale la care părțile la prezenta convenție sunt părți sau vor deveni părți și care conțin prevederi legate de chestiunile guvernate de prezenta convenție și asigură mai multă protecție și asistență pentru copiii care sunt victime ale exploatării sau abuzurilor sexuale.

2. Părțile la prezenta convenție pot încheia acorduri bilaterale sau multilaterale referitoare la problemele reglementate de prezenta convenție, în scopul completării ori consolidării prevederilor sale sau facilitării aplicării principiilor pe care le consacră.

3. Părțile care sunt membre ale Uniunii Europene vor aplica în relațiile dintre ele regulile comunitare și cele ale Uniunii Europene, în măsura în care există reguli comunitare sau ale Uniunii Europene, care guvernează subiectul vizat și sunt aplicabile în speță, fără a afecta obiectul și scopul prezentei convenții și fără a afecta aplicarea sa integrală cu alte părți.

CAPITOLUL XII

Modificări ale convenției

ART. 44

Modificările

1. Orice propunere de modificare a prezentei convenții prezentată de către o parte se comunică secretarului general al Consiliului Europei, care o înaintează statelor membre ale Consiliului Europei, oricărui alt stat semnatar, oricărui stat parte, Comunității Europene, oricărui stat invitat să semneze prezenta convenție potrivit prevederilor art. 45 paragraful 1 și oricărui stat invitat să adere la prezenta convenție potrivit prevederilor art. 46 paragraful 1.

2. Orice modificare propusă de către o parte se comunică Comitetului European pe Probleme Penale (CDPC), opinia acestuia asupra modificării propuse fiind depusă apoi la Comitetul de Miniștri.

3. Comitetul de Miniștri examinează modificarea propusă și opinia depusă de către CDPC și, după consultarea cu părțile la prezenta convenție care nu sunt membre, poate adopta modificarea.

4. Textul oricărei modificări adoptate de către Comitetul de Miniștri în conformitate cu paragraful 3 din prezentul articol se înaintează părților spre acceptare.

5. Orice modificare adoptată potrivit paragrafului 3 din prezentul articol intră în vigoare în prima zi a lunii ce urmează expirării termenului de o lună de la data la care toate părțile au informat secretarul general despre acceptarea acesteia.

CAPITOLUL XIII

Clauze finale

ART. 45

Semnarea și intrarea în vigoare

1. Prezenta convenție este deschisă spre semnare statelor membre ale Consiliului Europei, statelor care nu sunt membre și care au participat la elaborarea acesteia, precum și Comunității Europene.

2. Prezenta convenție este supusă ratificării, acceptării sau aprobării. Instrumentele de ratificare, acceptare sau aprobare se depun la secretarul general al Consiliului Europei.

3. Prezenta convenție intră în vigoare în prima zi a lunii ce urmează expirării termenului de 3 luni de la data la care 5 state semnatare, dintre care cel puțin 3 state

membre ale Consiliului Europei, și-au exprimat consimțământul în legătură cu obligativitatea prevederilor prezentei convenții în conformitate cu prevederile paragrafului precedent.

4. Pentru orice stat menționat la paragraful 1 sau Comunitatea Europeană care își exprimă ulterior consimțământul în legătură cu obligativitatea prevederilor acesteia, prezenta convenție intră în vigoare în prima zi a lunii ce urmează expirării termenului de 3 luni de la data depunerii instrumentului său de ratificare, acceptare sau aprobare.

ART. 46

Aderarea la convenție

1. După intrarea în vigoare a prezentei convenții, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei, după consultarea cu părțile la prezenta convenție și după ce a obținut consimțământul unanim al acestora, poate invita orice stat care nu este membru al Consiliului Europei și care nu a participat la elaborarea prezentei convenții să adere la prezenta convenție, prin intermediul unei decizii adoptate de către majoritatea prevăzută la art. 20 lit. d) din Statutul Consiliului Europei și prin votul unanim al reprezentanților statelor contractante care au dreptul de a face parte din Comitetul de Miniștri.

2. Pentru orice stat care aderă la prezenta convenție, aceasta intră în vigoare în prima zi a lunii ce urmează expirării termenului de 3 luni de la data depunerii instrumentului său de aderare la secretarul general al Consiliului Europei.

ART. 47

Aplicarea teritorială

1. Orice stat sau Comunitatea Europeană poate, fie la momentul semnării, fie la cel al depunerii instrumentului său de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, să precizeze teritoriul ori teritoriile cărora urmează să li se aplice prezenta convenție.

2. Orice parte poate, la orice dată ulterioară, prin intermediul unei declarații adresate secretarului general al Consiliului Europei, să extindă aplicarea prezentei convenții la orice alt teritoriu precizat în declarație ale cărui relații internaționale și le asumă sau în numele căruia este împuternicită să facă angajamente. Pentru un asemenea teritoriu, prezenta convenție intră în vigoare în prima zi a lunii ce urmează expirării termenului de 3 luni de la data primirii declarației de către secretarul general.

3. Orice declarație făcută potrivit paragrafelor 1 și 2 poate fi retrasă, în legătură cu oricare teritoriu precizat în aceasta, prin intermediul unei notificări adresate secretarului general al Consiliului Europei. Retragera începe să producă efecte în prima zi a lunii ce urmează expirării termenului de 3 luni de la data primirii notificării respective de către secretarul general.

ART. 48

Rezervele

Nu se admite nicio rezervă referitoare la prevederile prezentei convenții, cu excepția celor prevăzute în mod expres. Orice rezervă poate fi retrasă în orice moment.

ART. 49

Denunțarea

1. Orice parte poate, în orice moment, să denunțe prezenta convenție prin intermediul unei notificări adresate secretarului general al Consiliului Europei.

2. Denunțarea produce efecte începând cu prima zi a lunii ce urmează expirării termenului de 3 luni de la data primirii notificării respective de către secretarul general.

ART. 50

Notificarea

Secretarul general al Consiliului Europei notifică statele membre ale Consiliului Europei, orice stat semnatar, orice stat parte, Comunitatea Europeană, orice stat invitat să semneze prezenta convenție potrivit prevederilor art. 45 și orice stat invitat să adere la prezenta convenție potrivit prevederilor art. 46 în legătură cu:

- a) orice semnare a prezentei convenții;
- b) depunerea oricărui instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare;
- c) orice dată a intrării în vigoare a prezentei convenții în conformitate cu art. 45 și 46;
- d) orice modificare adoptată potrivit prevederilor art. 44 și data la care modificarea respectivă intră în vigoare;
- e) orice denunțare formulată potrivit prevederilor art. 49;
- f) orice alt act, notificare sau comunicare referitoare la prezenta convenție;
- g) orice rezervă formulată potrivit art. 48.

Drept care subsemnații, fiind împuterniciți în mod corespunzător, au semnat prezenta convenție.

Adoptată la Lanzarote, astăzi 25 octombrie 2007, în limbile engleză și franceză, ambele texte fiind autentice, într-un singur exemplar care se depune la arhivele Consiliului Europei. Secretarul general al Consiliului Europei transmite copii certificate fiecărui stat membru al Consiliului Europei, statelor nemembre care au participat la elaborarea prezentei convenții, Comunității Europene și oricărui stat invitat să adere la prezenta convenție.
